

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

12.11.2024

Lēmums Nr. 4-02/73/2024
Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras
nepiemērošanu

Adresāts, plānošanas dokumenta izstrādātāja:

Jēkabpils novada pašvaldība, reģistrācijas Nr. 90000024205, juridiskā adrese: Brīvības iela 120, Jēkabpils, Jēkabpils novads, LV-5201 e – pasts: pasts@jekabpils.lv.

Plānošanas dokumenta sagatavotāja:

SIA “Vides projektu studija”, reģistrācijas Nr. 40003595690, juridiskā adrese: K. Ulmaņa gatve 119, Mārupe, Mārupes novads, LV-2167; e – pasta adrese: videsprojektustudija@inbox.lv (turpmāk – Sagatavotāja).

Plānošanas dokumenta nosaukums:

Lokālpilnojums zemes vienībai Ledus ielā 9 (ar kadastra apzīmējumu 5601 002 2566), Jēkabpilī, Jēkabpils novadā (turpmāk – Lokālpilnojums).

Izvērtētā dokumentācija:

Sagatavotājas 2024. gada 14. oktobra vēstule / iesniegums Nr. 1110/A24-1 “Par plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanu un stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru” (turpmāk – Iesniegums), Jēkabpils novada domes 2024. gada 29. augusta lēmums Nr. 664 (prot. Nr. 16, 67. p.) “Par lokālpilnojuma izstrādes uzsākšanu Jēkabpils pilsētas teritorijas plānojuma 2019.-2030. gadam funkcionālā zonējuma grozījumiem nekustamajā īpašumā Ledus iela 9, Jēkabpils, Jēkabpils novads zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 5601 002 2566” (turpmāk – Lēmums) un Darba uzdevums “Lokālpilnojuma izstrādei teritorijas plānojuma grozījumiem zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 5601 002 2566 (Ledus iela 9, Jēkabpils, Jēkabpils novads)” (turpmāk – Darba uzdevums), Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldes (turpmāk – Dienests) 2024. gada 25. septembra vēstule Nr. 2.4/AP/10033/2024 “Par SIVN nepieciešamību lokālpilnojumam Ledus ielā 9, Jēkabpilī”, Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālā administrācijas (turpmāk – DAP administrācija) 2024. gada 30. septembra vēstule Nr. 4.8/6093/2024–N “Par nosacījumu sniegšanu lokālpilnojuma izstrādes uzsākšanai nekustamajā īpašumā Ledus iela 9, Jēkabpils, Jēkabpils, novads zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 5601 002 2566” un Veselības inspekcijas 2024. gada 16. septembra vēstule Nr. 2.4.7.–10/124 “Nosacījumi teritorijas plānojumam”.

Plānošanas dokumenta Sagatavotājas viedoklis:

Sagatavotāja uzskata, ka Lokālplānojumam nav nepieciešams veikt stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu (turpmāk – Stratēģiskais novērtējums).

Faktu konstatācija, izvērtējums, argumenti un apsvērumi lēmuma satura noteikšanai:

1. Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Likums) 23.¹ panta pirmā daļa paredz, ka, uzsākot tādu plānošanas dokumentu sagatavošanu, kam saskaņā ar šo Likumu var būt būtiska ietekme uz vidi, arī uz Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*), tā izstrādātājs iesniedz kompetentajai institūcijai – Vides pārraudzības valsts birojam (turpmāk – Birojs)¹ – rakstveida iesniegumu. Pirms rakstveida iesnieguma iesniegšanas izstrādātājs konsultējas ar ieinteresētajām vides un sabiedrības veselības institūcijām un iesniegumā pamato nepieciešamību plānošanas dokumentam piemērot Stratēģisko novērtējumu vai iemeslus, kādēļ šāds novērtējums nav nepieciešams. Likuma 23.³ panta 1. punkts noteic, ka Birojs pieņem motivētu lēmumu par to, vai konkrētam plānošanas dokumentam ir nepieciešams Stratēģiskais novērtējums.
2. 2024. gada 14. oktobrī Birojā saņemta Sagatavotājas 2024. gada 14. oktobra Iesniegums², ar kuru Sagatavotāja informē par Lokālplānojuma izstrādes uzsākšanu. Atbilstoši Iesniegumam, Lēmumam un Darba uzdevumam:
 - 2.1. Lokālplānojuma risinājumi atbilst Jēkabpils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2021. – 2035. gadam (turpmāk – Stratēģija) un tiek izstrādāti saskaņā ar spēkā esošo Jēkabpils pilsētas³ Teritorijas plānojumu 2019. – 2030. gadam (turpmāk – Teritorijas plānojums). Teritorijas plānojuma grozījumi nepieciešami, lai radītu priekšnoteikumus sekmīgai uzņēmējdarbībai, paredzot tirdzniecības centra izbūvi.
 - 2.2. Lokālplānojuma izstrādes teritorijas robeža atbilst zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 5601 002 2566, Ledus iela 9, Jēkabpils, Jēkabpils novads (turpmāk – Īpašums) robežām. Īpašuma platība ir 1,1969 ha.
 - 2.3. Saskaņā ar spēkā esošo Teritorijas plānojumu Īpašuma teritorijai ir noteikti šādi funkcionālie zonējumi: Publiskās apbūves teritorija (P1) un Dabas un apstādījumu teritorija (DA2). Ar Lokālplānojumu paredzēts mainīt funkcionālo zonējumu Dabas un apstādījumu teritorija (DA2) uz Publiskās apbūves teritoriju (P1), lai Īpašuma teritorijā rastu iespēju izbūvēt tirdzniecības centru un tam pakārtotu autostāvvietu labiekārtojumu.
 - 2.4. Atbilstoši Iesniegumam Īpašuma teritorijā plānotās darbības neatbilst Likuma 1. un 2. pielikumā paredzētajām darbībām.
 - 2.5. Saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “OZOLS” pieejamo informāciju, Lokālplānojuma teritorija neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā vai mikroliegumā, tajā nav reģistrētas īpaši aizsargājamo sugu atradnes, īpaši aizsargājami biotopi.
3. Darba uzdevumā noteiktas prasības Lokālplānojuma izstrādei, tostarp:
 - 3.1. Lokālplānojumā pamatot risinājumus, t.s. plānoto funkcionālo zonējumu, apbūves telpisko struktūru, inženiertehnisko apgādi un transporta infrastruktūru, ņemot vērā Stratēģiju un Teritorijas plānojumu.

¹ Likuma 6. panta pirmā daļa.

² Biroja reģistrācijas Nr. 4-01/2814/2024.

³ Atbilstoši Administratīvi teritoriālajai reformai no 2021. gada 1. jūlija Jēkabpils novadā apvienoti Jēkabpils, Aknīstes, Krustpils, Salas un Viesītes novadi, kā arī Jēkabpils pilsēta.

- 3.2. Teritorijas atļautās izmantošanas grozījumus veikt saskaņā ar Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumiem Nr. 240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 240), nosakot funkcionālo zonējumu un detalizēti izstrādājot Lokālpilnojumā teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus (turpmāk – TIAN), kā arī to raksturojošos parametrus.
 - 3.3. Izvērtēt esošās inženiertehniskās infrastruktūras nodrošinājuma atbilstību teritorijas perspektīvajai attīstībai un noteikt nepieciešamo perspektīvo inženiertehniskās apgādes tīklu un būvju nodrošinājumu.
 - 3.4. Paredzēt risinājumus, lai Lokālpilnojumā īstenošanas rezultātā nepasliktinātu apkāmes hidroloģiskos apstākļus.
 - 3.5. Nepieciešamības gadījumā noteikt vai precizēt sarkanās līnijas Lokālpilnojumā teritorijā.
 - 3.6. Izvērtēt Lokālpilnojumā teritorijā un piegulošajās teritorijās esošo transporta infrastruktūru, paredzēt pieklūšanas iespējas, norādot plānotās pievienojumu vietas esošajām ielām.
 - 3.7. Veikt sabiedrības līdzdalības nodrošināšanas pasākumus, tai skaitā izskatīt saņemtos iesniegumus par Lokālpilnojumā, piedalīties un protokolēt sabiedriskās apspriedes un citas darba gaitā nepieciešamās sanāksmes, apkopot to rezultātus un, ja nepieciešams, precizēt Lokālpilnojumā.
4. Saskaņā ar Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” (turpmāk – Noteikumi Nr. 157) III nodaļas 5. un 6. punktu pirms plānošanas dokumenta izstrādes uzsākšanas izstrādātāja konsultējas ar Dienestu, DAP administrāciju un Veselības inspekciju par plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību un minēto konsultāciju rezultātus iesniedz Birojā. Iesniegumam pievienoti šādi dokumenti:
- 4.1. Dienesta 2024. gada 25. septembra vēstule Nr. 2.4/AP/10033/2024 “Par SIVN nepieciešamību lokālpilnojumā Ledus ielā 9, Jēkabpilī”. Dienesta vērtējumā plānošanas dokumentam nav jāveic Stratēģiskais novērtējums, jo izpildot Dienesta nosacījumus, nav paredzama būtiska ietekme uz vidi.
 - 4.2. DAP administrācijas 2024. gada 30. septembra vēstule Nr. 4.8/6093/2024–N “Par nosacījumu sniegšanu lokālpilnojumā izstrādes uzsākšanai nekustamajā īpašumā Ledus iela 9, Jēkabpils, Jēkabpils, novads zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 5601 002 2566”. DAP administrācija atzīmējusi, ka saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā “OZOLS” pieejamo informāciju, Lokālpilnojumā teritorijā nav iekļauta kādā no īpaši aizsargājamām dabas teritorijām vai mikroliegumiem. Tajā nav reģistrēti īpaši aizsargājamie biotopi⁴ vai dzīvotnes īpaši aizsargājamām sugām⁵. DAP administrācija nav izvirzījusi nosacījumus Lokālpilnojumā izstrādei un sniegusi informāciju, ka tai nav publisko interešu par attiecīgo plānošanas dokumentu.
 - 4.3. Veselības inspekcijas 2024. gada 16. septembra vēstule Nr. 2.4.7.–10/124 “Nosacījumi teritorijas plānojumā”, kurā ir izvirzītas prasības Lokālpilnojumā

⁴ Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumu Nr. 350 “Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu” pielikums.

⁵ Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumi Nr. 396 “Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu”.

izstrādei. Veselības inspekcija neuzstāj uz Stratēģiskā novērtējuma procedūras nepieciešamību Lokālpilnojumam.

5. Lokālpilnojumam nav ietverts to plānošanas dokumentu vidū, kam saskaņā ar Noteikumu Nr. 157 2. punktu Stratēģiskais novērtējums būtu nepieciešams, neatkarīgi no plānošanas nolūka un saturiskās ieceres. Līdz ar to jautājums par Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību izriet no vērtējuma par sagaidāmās ietekmes būtiskumu. Novērtējis Biroja rīcībā esošo informāciju, kā arī vadoties no Likuma 23.² pantā noteiktajiem kritērijiem, Birojs konstatē, ka konkrētais Lokālpilnojumam atbilst plānošanas dokumenta veidam, kam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.

5.1. Likuma 23.² pants noteic, ka, vērtējot Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību, ņem vērā plānošanas dokumenta būtību (23.² panta 1. punkts), tostarp un to, cik lielā mērā tajā tiek ietverti priekšnoteikumi paredzēto darbību un projektu realizācijai, ievērojot vietas izvēli, darbības veidu, apjomu, nosacījumus un resursu izmantošanu, kā arī to, cik lielā mērā dokuments ietekmē citus plānošanas dokumentus atšķirīgos plānošanas līmeņos, pastiprina vai rada vides problēmas (23.² panta 1. punkta "a", "b", "c", "d" apakšpunkts). Tāpat Likuma 23.² pants 2. punktā noteic, ka jāņem vērā iespējamai ietekmei pakļautās teritorijas un sagaidāmās ietekmes raksturs, – ilgums, summārās ietekmes, pārrobežu ietekmes, avāriju riski u.c. Savukārt Likuma 23.² panta 3. un 4. punkts paredz, ka jāņem vērā ietekmei pakļautās teritorijas jutīgums, tostarp ietekmi uz aizsargājamām dabas un kultūras vērtībām, vides resursiem.

5.2. Likuma 4. panta trešās daļas 1. un 2. punkts noteic, ka Stratēģisko novērtējumu citu starpā veic plānošanas dokumentiem, kurus apstiprina vietējā pašvaldība, kuri saistīti ar reģionālo attīstību, zemes izmantošanu, teritoriju plānojumam un ietver pamatnosacījumus šā Likuma 1. vai 2. pielikumā paredzēto darbību īstenošanai, kā arī plānošanas dokumentiem, kas var būtiski ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*). Savukārt Likuma 4. panta piektā daļa paredz, ka Stratēģisko novērtējumu šā panta trešās daļas plānošanas dokumentiem neveic, ja tie attiecas uz nelielu teritoriju izmantošanu vietējās pašvaldības līmenī vai nelieliem to grozījumiem, izņemot gadījumus, kad šo dokumentu īstenošana var būtiski ietekmēt vidi.

5.3. Atbilstoši izvērtētajai dokumentācijai, Lokālpilnojumam izstrāde uzsākta ar mērķi veikt grozījumus Teritorijas plānojumā, lai Īpašuma teritorijā rastu iespēju izbūvēt tirdzniecības centru un tam pakārtotu autostāvvietu. Saskaņā ar Darba uzdevumu Lokālpilnojumam teritorijai paredzēts noteikt funkcionālo zonējumu atbilstoši Noteikumos Nr. 240 ietvertajam funkcionālo zonu iedalījumam, kas pieļautu tirdzniecības objekta attīstību ar atbilstošas infrastruktūras izveidi un teritorijas labiekārtojumu, tādejādi ar Lokālpilnojumam paredzēts mainīt Teritorijas plānojumā Īpašuma teritorijai noteikto funkcionālo zonējumu Dabas un apstādījumu teritorija (DA2) uz Publiskās apbūves teritoriju (P1). No Izstrādātājas Iesnieguma izriet, ka Lokālpilnojumam teritorijā nav plānotas darbības, kas minētas Likuma 1. un 2. pielikumā. Birojs konstatē, ka ar Lokālpilnojumam paredzēts veikt teritorijas pārplānošanu tirdzniecības ēkas jaunbūves ieceres īstenošanai un autostāvvietu izveidei. Vērtējot šo jautājumu, Lokālpilnojumam teritorijā paredzēti risinājumi saistībā ar tirdzniecības un pakalpojumu objektu apbūves izveidi, kas nav saistīts ar Likuma 1. pielikumā noteiktajām darbībām, kam ir būtiska ietekme uz vidi. Vienlaikus teritorijas plānotā izmantošana pēc būtības būs pielīdzināma pilsētvides attīstībai. Atbilstoši iesniegtajai informācijai, nav iespējams secināt, vai teritorijas izmantošanas apjoms varētu pārsniegt Likuma 2. pielikuma 10. punkta

2. apakšpunktā noteikto darbību apjomus vai risinājumus⁶. Tādēļ pilnībā izslēgt, ka Lokālplānojums nebūtu pielīdzināms Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums nepieciešams, šajā gadījumā nevar. Tai pat laikā – kā izriet no Likuma 4. panta piektās daļas – arī Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktam plānošanas dokumentam Stratēģisko novērtējumu neveic, ja tas attiecas uz nelielas teritorijas izmantošanu un tā īstenošana nav saistīta ar būtisku ietekmi uz vidi. Izvērtējis informāciju par plānošanas dokumentu, Lokālplānojuma teritoriju un tās apkārtni, kā arī vērtēšanā iesaistīto citu iestāžu viedokļus, Birojs secina, ka Lokālplānojuma īstenošana nenorāda uz būtiskām vides problēmām, tai skaitā tādām, kas izrietētu no plānošanas teritorijas raksturojuma vai jutīguma u.c. vides aspektiem.

- 5.4. Vērtējot iespējamo ietekmes būtiskumu, t. sk. to, cik lielā mērā Lokālplānojumā ietverti priekšnoteikumi darbību ar būtisku ietekmi realizācijai, cik lielā mērā tas varētu ietekmēt plānošanas dokumentus citos plānošanas līmeņos, tajos iekļaujamās nosacījumus u.c. aspektus, Birojs nekonstatē, ka Lokālplānojuma īstenošana saistīta ar būtisku ietekmi uz vidi (Likuma 23.² panta 1. punkta “a” – “e” apakšpunkts). Ņemot vērā plānotās funkcionālā zonējuma izmaiņas, Lokālplānojuma realizēšana var būt saistīta ar slodzes uz vidi palielināšanos konkrētajā teritorijā, tomēr, vērtējot teritorijas lielumu (kopējā Lokālplānojuma platība ir ~ 1,2 ha), apkārtējo teritoriju izmantošanu un grozījumu būtību, nav sagaidāms, ka Lokālplānojuma realizēšana varētu būt saistīta ar nozīmīgām vides problēmām un ietekmēm. Lokālplānojuma īstenošana nav saistīta ar papildus būtisku negatīvu ietekmi uz vidi, tostarp attiecībā uz Lokālplānojuma teritoriju un tai pieguļošo teritoriju, pie nosacījuma, ka, izstrādājot un īstenojot Lokālplānojumu, tiks ievēroti spēkā esošie normatīvie akti, kā arī Darba uzdevumā izvirzītās prasības un institūciju nosacījumi.
- 5.5. Birojs konstatē, ka Lokālplānojuma teritorija atbilstoši Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmas “OZOLS” informācijai neatrodas īpaši aizsargājamā dabas teritorijā, t.sk. Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (*Natura 2000*) teritorijā, kā arī mikroliegumu platībās, tajā nav reģistrēti īpaši aizsargājami biotopi un sugas. Līdz ar to Lokālplānojums neattiecas uz plānošanas dokumentiem, kas var ietekmēt Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) (Likuma 4. panta trešās daļas 2. punkts), kā arī citas īpaši aizsargājamas dabas vērtības (Likuma 23.² panta 4. punkta “a” un “b” apakšpunkts), to savas kompetences ietvaros nav konstatējusi arī DAP administrācija.
- 5.6. Vadoties no pašlaik pieejamās informācijas par plānošanas dokumenta izstrādes mērķi un plānoto teritorijas attīstības risinājumu, nav uzskatāms par samērīgu un nepieciešamu plānošanas dokumentam veikt Stratēģisko novērtējumu, ņemot vērā iepriekš minētos Biroja secinājumus, kā arī to nenoteic spēkā esošie normatīvie akti, un tās nepieciešamība neizriet no Likuma 23.² panta Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritēriju noteiktajiem nosacījumiem, turklāt Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamību nav izvirzījušas arī DAP administrācija, Veselības inspekcija un Dienests. Vienlaikus konstatējams, ka mehānismi, ar kādiem iespējams nodrošināt negatīvas ietekmes savlaicīgu pārvaldību, ir identificējami un ietekmes ir samazināmas un / vai novēršamas, ja Lokālplānojuma izstrādē un īstenošanā tiks ievēroti institūciju nosacījumi, saistošo normatīvo aktu prasības, kā arī Darba uzdevuma un Teritorijas plānojuma TIAN nosacījumi.

⁶ Likuma 2. pielikuma 10. punkta 2. apakšpunkts: “pilsētvides attīstības projekti (piemēram, tirdzniecības centri, jaunu ūdensapgādes vai kanalizācijas ārējo tīklu būvniecība, ja to kopgarums pārsniedz 20 kilometrus, vairāk nekā 300 automašīnām paredzētas autostāvvietas)”.

6. Līdz ar to Birojs, izvērtējot tā rīcībā esošo un iesniegto informāciju saskaņā ar Likuma 23.² panta 1., 2., 3. un 4. punkta nosacījumiem, konstatē, ka Lokālpilnojumam Stratēģiskais novērtējums nav nepieciešams.

Piemērotās tiesību normas:

- Likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. pants, 23.² pants, 23.³ pants.
- Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumu Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 5., 6., 7. punkts.
- Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 “Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi”.
- Ministru kabineta 2014. gada 14. oktobra noteikumi Nr. 628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem”.

Lēmuma pieņemšanas pamatojums:

Pamatojoties uz izvērtēto dokumentāciju un faktiem, kā arī šajā lēmumā ietvertu faktisko un tiesisko apstākļu izvērtējumu, argumentiem un apsvērumiem, Likuma 23.² pantā noteiktajiem stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma nepieciešamības kritērijiem un piemērojot citas iepriekš minētās tiesību normas un lietderības apsvērumus, Birojs atbilstoši Likuma 23.³ panta 1. punktam secina, ka konkrētajā gadījumā plānošanas dokumenta īstenošanai nav paredzama tik būtiska negatīva ietekme uz vidi, lai piemērotu Stratēģisko novērtējumu.

Lēmums:

Nepiemērot stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru Lokālpilnojumam zemes vienībai Ledus ielā 9 (ar kadastra apzīmējumu 5601 002 2566), Jēkabpilī, Jēkabpils novadā.

Direktore

(paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu*

Daina Dzeguze,
daina.dzeguze@vpvb.gov.lv

Lēmums nosūtīts:

1. Jēkabpils novada pašvaldībai, *E.Adresē*.
2. Valsts vides dienesta Atļauju pārvaldei, *E.Adresē*.
3. SIA “Vides projektu studija”, e – pasta adrese: videsprojektustudija@inbox.lv.